

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LIX. De Conditione ob turpem causam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Ratio: quia ex pacto legitimo vi legis inducitur obligatio civilis, adeoque inde ex lege novâ datur actio, quæ cum speciatim expressa non sit, merito dicitur conditio ex lege. *Conf. Hahn, ad Wesembec, eod. n. 4. Exempla pactorum legitimorum recensent DD. ad tit. ff. de pact.*

CAP. LII.

De Conditione ob turpem causam.

Quoties nulla dantis est turpitudine, toties id, quod ob turpem causam datum est, repetitur.

Ratio: quia si etiam adesset dantis turpitudine, ipse in delicto foret, adeoque alium ejusdem delicti nomine convenire haud posset.

Exemplum: ita si quis amore justitiæ alteri quid dederit, ne furtum faceret, aut alteri injuriam inferret, repeti illud potest *l. 2. pr. ff. de condit. ob turp. caus.* contra merces meretrici data repeti nequit, quia sic adest utriusque turpitudine, quod tamen secundum mores seculi sui negat Ulpianus *l. 4. §. 3. ff. eod.*

CAP. LIX.

De Conditione fine Causâ.

Quoties res mea sine causâ ad alterum pervenit, toties eandem mihi restitui justum æquumve est. *l. si & me & Titium 32. ff. de reb. cred.*

Ratio: ne alioquin alter ex damno & jacturâ meâ locupletetur, contra *l. 106. ff. de R. J.*

Exemplum est in *d. l. si & me & Titium*, item si quis bonâ fide impensas fecerit in rem alienam eamque non amplius possideat, impensæ tamen ipsi ex æquitate sunt restituendæ.

CAP. LX.

De Conditione.

vide Dies.

Axioma I.

Conditio illa propriè dicitur, quæ ab initio & ante perfectionem actus requirit implementum. *l. si soliam. 42. de condit. & dem.* & ideo ante implementum non oritur, *l. cedere 213. ff. de V. S. Vult. inter Consil. Marp. consil. 21. vol. 3. num. 82.* quod non est in modo: In eo enim post contractum demum completum & perfectum, quid impleri debet, *l. Mevia. 44. de manum. test. l. demonstratio 17. §. fin. & in l. quibus diebus 40. §. Thermus 5. de cond. & demonstr. Ruin. consil. 26. n. 8. vol. 2. Cravett. consil. 59. n. 1. vol. 1.*

Limita, hoc verum quoad conditiones suspensivas, quæ non inducunt perfectum contractum. *l. 2. §. 2. pro empt.* non quoad resolutivas, quæ perfectum contractum nihilominus inducunt. *d. l. 2. §. 4. pro empt.*

II.

Quousque heredis institutio est voluntatis, eousque conditio qualiscunque adjici potest.

Ratio: quia eousque liberum est testatori facere heredem vel non.

Exempl. ita igitur extraneus sub quâcunque conditione potest heres scribi, etiam filius hodie quoad ea, quæ excedunt legitimam, Brunnem. *ad l. 4. ff. de hered. instit. n. 3.*

Limita: nisi conditio fuerit captatoria.

III.

Quousque heredis institutio est necessitatis, eousque nulla conditio adjici potest.

Ratio: quia eousque voluntas testatoris per leges restricta.

Exemplum: ita ergo cum liberi quoad legitimam necessariò sint instituendi, omnis hic rejicitur conditio. *arg. l. quoniam 32. C. de inoff. Testam.*

Amplia: ut ne quidem talis conditio adjici possit, quæ faciliè impleri potest, quia impedit transmissionem in heredes. Brunnem. *ad l. 4. ff. de hered. instit.*

IV.

Quoties conditio arbitrio alicujus uxorem ducendi refertur ad patrem, toties valida: quoties verò ad extraneum, toties est invalida. *l. 72. §. 4. ff. de Condit. & Demonstr.*

Ratio: quia priori casu arbitrium patris jam tum de jure sequi tenetur filius; at in casu posteriori libertas matrimonii impeditur.

Limita: ut propterea aliud sit de conditione, quâ quis consilio alicujus nuptias inire jubetur; cum consilium audire sufficiat, sequi autem nemo teneatur. Zæf. *ad ff. de Condit. & dem. n. 13.*

V.

Conditiones & qualitates non possunt de casu ad casum, multo minus vero personam trahi. *l. centesimis 46. §. penult. de V. O.* nec conservandæ agnationis gratia extendi debet fideicommissum ultra terminos à testatore præscriptos. *Nov. 159. cap. nos igitur. 1. Matth. Layman. conf. feud. in caus. Honold. n. 358.*

VI.

Positi in conditione non sunt positi in dispositione, i. e. institutione. *l. Gallus 29. §. idem credendum 2. & §. in omnibus 10. de lib. & postum.* Cujac. *ad l. 85. de hered. instit. in respons. Scævola. pag. 256. C. A. de condit. & dem. thes. 29. num. 2.* declarationem hujus Regulæ vide *ap. Lovet. lit. C. arrest. 46.* aliud in contractibus. *vide respons. Hessel-Darmstadt contra Hessel. & Moller. 5. semestr. 4. 9. per l. 1. C. de pact. Phil. Richter. ad l. alb. C. de Edict. Div. Hadr. toll. n. 73. & seq.*

VII.

Conditionis adjectio non obstat, quo minus rei sub conditione datæ dominium transferatur. *l. dotis fructum 7. §. ult. cum seq. l. 9. §. 1. de jur. dot. l. 1. §. 1. de usuc. pro dot. l. sub conditione 16. de solut.* Quippe cum nulla conditio impediat principium essentiae contractus. *post Tiraquel. Wesembec. in Comment. de cond. ob caus. dat. num. 42.*

VIII.

Sub conditione relictum, sub contraria censeatur non datum. *l. si legatum 10. l. legata inutiliter 14. de adm. legat. l. quod pure 6. in pr. quando dies leg. test. l. 2. & ibi gloss. in verb. conditionalis. ff. de in diem addit. Fort. inter Consil. Marpurg. consil. 15. n. 114. vol. 1. Bocet. de invest. feud. c. 5. num. 19.*

IX. Con-